

Aanpak bodemverontreiniging drugsgerelateerde producten

1 Bodemverontreiniging bij laboratorium of dumpingplaats synthetische drugs

In 2018 werd door de lokale politiezones een stijgend aantal dumpingplaatsen van synthetisch drugs ontdekt. Vooral de provincies Limburg en Antwerpen worden hierdoor getroffen. Na opruiming van de afvalstoffen wordt slechts beperkt aandacht besteed aan mogelijke bodemverontreiniging. Er is een groter bewustzijn voor de risico's van drugsafval nodig.

2 Dumpingen zijn niet zonder gevaar

Hoe moet je als milieuambtenaar handelen bij het aantreffen van een dumpingplaats of labo?
Denk in de eerste plaats aan je eigen veiligheid!

Betreed nooit ondoordacht een dumpingplaats of laboratorium. Vaak worden er sterke zuren of sterke basen gedumpt of geloosd. Contact met deze stoffen kan ademhalingsproblemen en brandwonden veroorzaken.

Als je een dumpingplaats vaststelt, moet je in de eerste plaats de lokale politie inschakelen. De lokale politie doet afhankelijk van de ernst en de omvang vervolgens beroep op brandweer, federale gerechtelijke politie, clanlab response unit, civiele bescherming,... voor sporenonderzoek en opruiming.

Als sluitstuk na opruiming van een dumpingplaats kan een bodemonderzoek noodzakelijk zijn. De aanwezigheid van bodemverontreiniging kan indicatief vastgesteld worden aan de hand van een chemische geur, visuele sporen van lekkage, afwijkende pH,...

Als er aanwijzingen van bodemverontreiniging zijn schakel je best een bodemsaneringsdeskundige in voor analyse van een bodemstaal.

3 Nieuwe bodemverontreiniging

Welke parameters onderzoekt de bodemsaneringsdeskundige als er chemisch afval in de bodem is gelekt?

Er bestaat geen standaardanalysepakket voor de analyse van stoffen gerelateerd aan drugsafval. De parameters die geanalyseerd worden variëren naargelang de aard van de productie en de productiestap.

Als bodemsaneringsdeskundige informeert u best bij het NICC (Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie) welke parameters moeten geanalyseerd worden op een specifieke locatie. Vaak voorkomende stoffen zijn MDMA (xtc), amfetamines (speed), formamide...

Bij een sterk afwijkende pH of bij de aanwezigheid van MDMA, amfetamines, formamide... in de bodem wordt de verontreiniging als een nieuwe bodemverontreiniging beschouwd.

4 Verdere aanpak

Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen een terrein waarop drugsafval werd gedumpt door onbekenden en een terrein waarop een drugslabo werd geëxploiteerd.

4.1 ACHTERLATEN VAN DRUGSAFVAL OP TERREIN VAN DERDEN

Veroorzaakt een onbekende bodemverontreiniging op een terrein door het achterlaten van drugsafval, dan is dit voor de eigenaar of gebruiker een onvoorziene gebeurtenis. In die gevallen kan de schadegevallenprocedure opgestart worden. Meer informatie over de opvolging van een schadegeval binnen de schadegevallenprocedure vindt u op de webpagina:

<https://www.ovam.be/schadegevallen-ik-ben-een-gemeente>

4.2 VASTSTELLEN VAN ILLEGAAL DRUGSLABO

De exploitatie van een drugslabo op een terrein beschouwen we als een illegale risico-inrichting. Bodemverontreiniging veroorzaakt door opslag of lozing van chemische stoffen op het terrein van een drugslabo is geen onvoorziene gebeurtenis en bijgevolg geen schadegeval. De schadegevallenprocedure kan hiervoor niet toegepast worden. In die gevallen moet minstens een oriënterend en mogelijk ook een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd worden.

De gemeente dient daarom de percelen waarop het drugslabo werd geëxploiteerd op te nemen in de gemeentelijke inventaris (Vlarebo-rubriek 7.1).

De OVAM kan overgaan tot aanmaning van een oriënterend bodemonderzoek indien de beschikbare informatie en actuele eigendoms- en gebruiksgegevens aan haar worden overgemaakt.

Dit kan per mail naar schade@ovam.be.